

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

18/8/2020

ΜΟΔΑ

Η μόδα αποτελεί μια παροδική κοινωνική συνήθεια που αναφέρεται κυρίως στην ενδυμασία και στην εξωτερική εμφάνιση του ανθρώπου (υπόδηση, κόμμωση). Συχνά επίσης σχετίζεται με τα πρότυπα συμπεριφοράς, σκέψης, κοινωνικής επιτυχίας και διασκέδασης. Η αστάθεια και η μεταβλητότητα είναι τα κύρια γνωρίσματά της. Τα άτομα υποτάσσονται εκούσια στις επιταγές της και κυριαρχεί η ομοιομορφία.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η μόδα δεν πρωτοεμφανίστηκε στη σύγχρονη εποχή, αλλά εντοπίζεται σ' όλη την ιστορική πορεία του ανθρώπου από τη στιγμή που κάλυψε τις πρωτογενείς ανάγκες του. Σήμερα όμως, είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η επιρροή της έχει εξαπλωθεί ευρέως σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

ΑΙΤΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ

- Η μόδα αποτελεί σταθερή πηγή πλούτου. Με την κυριαρχία της επωφελούνται οι βιομηχανίες, καθώς μεγιστοποιούν τα κέρδη τους. Η αστάθεια και η μεταβλητότητα που την χαρακτηρίζει υποχρεώνει έμμεσα τους καταναλωτές να ανανεώνουν τα υλικά αγαθά. Έτσι, οι εργασιακοί τομείς που ασχολούνται με τη μόδα την προωθούν έτσι, ώστε να απολαμβάνουν οικονομικά οφέλη.
- Τα σύγχρονα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ιδιαίτερα μέσα από την προβολή διαφημίσεων προωθούν τη μόδα τόσο την εξωτερική εμφάνιση, όσο και προς τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Με σκοπό πάντα να αυξήσουν τα κέρδη τους και τη θεαματικότητά τους αλλάζουν τακτικά τα προβαλλόμενα πρότυπα συμπεριφοράς και ομορφιάς, ώστε να κεντρίζουν το ενδιαφέρον του κοινού. Έτσι, συντείνουν στην κυριαρχία της μόδας.
- Το ισχύον οικονομικό σύστημα βασίζεται στην παραγωγή και στην κατανάλωση. Τα προϊόντα που κατασκευάζονται είναι επιβεβλημένα να καταναλώνονται, για να μην επέλθει οικονομική κρίση. Έτσι, η μόδα αλλάζει συνεχώς τις επιταγές της με σκοπό να δημιουργεί ένα κίνητρο στο άτομο προβεί σε νέα αγορά αγαθών.
- Η τεχνολογία με την αλματώδη εξέλιξη που τη διακρίνει σήμερα ευθύνεται για τη δημιουργία νέων προϊόντων και τη βελτίωση των παλαιότερων. Έτσι, το άτομο ωθείται στην αγορά των νέων βελτιωμένων προϊόντων. Μάλιστα συχνά αυτά γίνονται μόδα, με αποτέλεσμα να ταυτίζεται η επιτυχία με την ευθυγράμμιση με τις επιταγές της μόδας.
- Η μόδα φαίνεται ότι ανταποκρίνεται στην ψυχολογική ανάγκη του ανθρώπου για ανανέωση της διάθεσής του. Η ίδια αισθητική άποψη είναι κουραστική για το άτομο που επιθυμεί την αλλαγή. Με τη μόδα καταπολεμά την πλήξη και την ανία. Η ρουτίνα που χαρακτηρίζει την καθημερινή του ζωή τον ωθεί στη συμμόρφωσή του με τη μόδα που θεωρεί ότι του προσφέρει διέξοδο.
- Στη σύγχρονη υλιστική εποχή, ορισμένα άτομα θεωρούν ότι η προοδευτικότητα και το νεωτερικτικό πνεύμα ταυτίζονται με τη συμμόρφωση με τη μόδα της εποχής. Δεν αντιλαμβάνονται ότι η πρόοδος σχετίζεται άμεσα με τις πνευματικές και ηθικές αλλαγές που μόνο η ουσιαστική παιδεία μπορεί να προάγει.
- Συχνά τα άτομα που διακρίνονται από συμπλέγματα κατωτερότητας θεωρούν ότι θα γίνουν αρεστά και κοινωνικά αποδεκτά αν ακολουθήσουν πιστά τις επιταγές της μόδας.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

- Το άτομο που υποτάσσεται στις επιταγές της μόδας επιβαρύνεται οικονομικά σε μεγάλο βαθμό, καθώς δαπανά μεγάλα χρηματικά ποσά για να ανανεώνει τακτικά την εξωτερική του εμφάνιση. Συχνά οδηγείται σε οικονομική εξασθένηση.
- Κυριαρχεί η ομοιομορφία και η μαζοποίηση, ενώ εκλείπει η ατομική ιδιαιτερότητα και υποβαθμίζεται η φαντασία και η δημιουργικότητα.
- Όταν ο άνθρωπος συμμορφώνεται πλήρως στη μόδα επηρεάζεται αρνητικά η προσωπικότητά του, καθώς οδηγείται στην απώλεια της προσωπικής αισθητικής, της ατομικής αίσθησης της ομορφιάς. Επίσης, δίνοντας έμφαση στην εξωτερική εμφάνιση αδιαφορεί για την πνευματική του καλλιέργεια και εξελίσσεται σε άτομο “κενό”, χωρίς ουσιαστικά ενδιαφέροντα. Όμως, η μόδα, δεν είναι δυνατό να του καλύψει τις εσωτερικές του ανάγκες (αγάπη, στοργή, κατανόηση...), αποτέλεσμα να βιώνει εσωτερική μοναξιά
- Όταν κυριαρχεί το πρότυπο της μόδας, εγκυμονούν σοβαροί κίνδυνοι για την πολιτιστική αλλοτρίωση ενός έθνους, μιας χώρας. Τα άτομα υποδουλώνονται σ’ αυτή, με αποτέλεσμα να αδιαφορούν για τις πολιτιστικές τους παραδόσεις, που συχνά τις αντιμετωπίζουν υποτιμητικά. Έτσι, χάνουν ένα σαφές επιχείρημα αντίστασης σε εξωτερικές επιβολές.
- Με την εισαγωγή ξένων προϊόντων, που προβάλλονται περισσότερο, πλήττεται η εγχώρια παραγωγή, γεγονός που επιδρά αρνητικά στην οικονομία της χώρας.
- Η μόδα συντελεί στην αλλαγή της κλίμακας ιεράρχησης των αξιών μιας κοινωνίας. Επηρεάζει τα αξιολογικά κριτήρια ενός ατόμου, καθώς και τη σύναψη διαπροσωπικών σχέσεων.
- Εξιδανικεύεται η εξωτερική εμφάνιση, ενώ υποβαθμίζεται η πνευματική και εσωτερική ολοκλήρωση του ατόμου, γεγονός ιδιαίτερα αρνητικό για την κοινωνική εξέλιξη.
- Καλλιεργείται η τάση μιμητισμού που επιφέρει την άμβλυνση της κριτικής σκέψης και την ψυχολογική ανελευθερία, την εσωτερική υποδούλωση.